

NAUJAS KONKURSŲ MODELIS: EFEKTYVESNĖ KONTROLĖ VISUOSE PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ETAPUOSE

Loreta Juškaitė
UAB Baltic Environment direktorė
2016, Vilnius

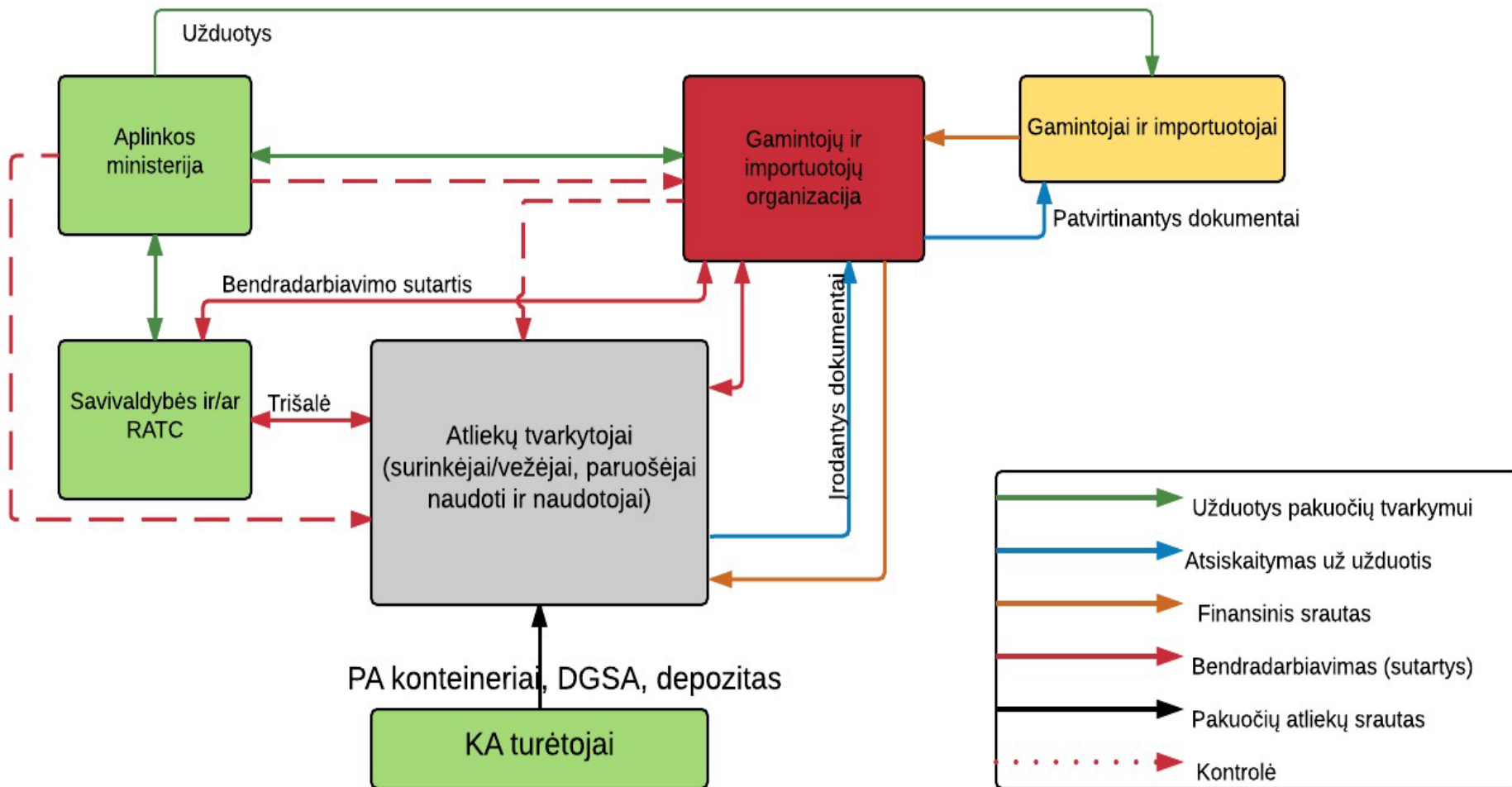
PAKUOČIŲ ATLIEKŲ (PA) TVARKYMAS KOMUNALINIAME SRAUTE

1. Šiuo metu
veikiančios PA
tvarkymo sistemos
problematika

2. Gamintojų ir
importuotojų
atsakomybės ir
pozicija

3. Numatomas
naujas PA
tvarkymo modelis

VEIKIANTI PA TVARKYMO ORGANIZAVIMO SISTEMA

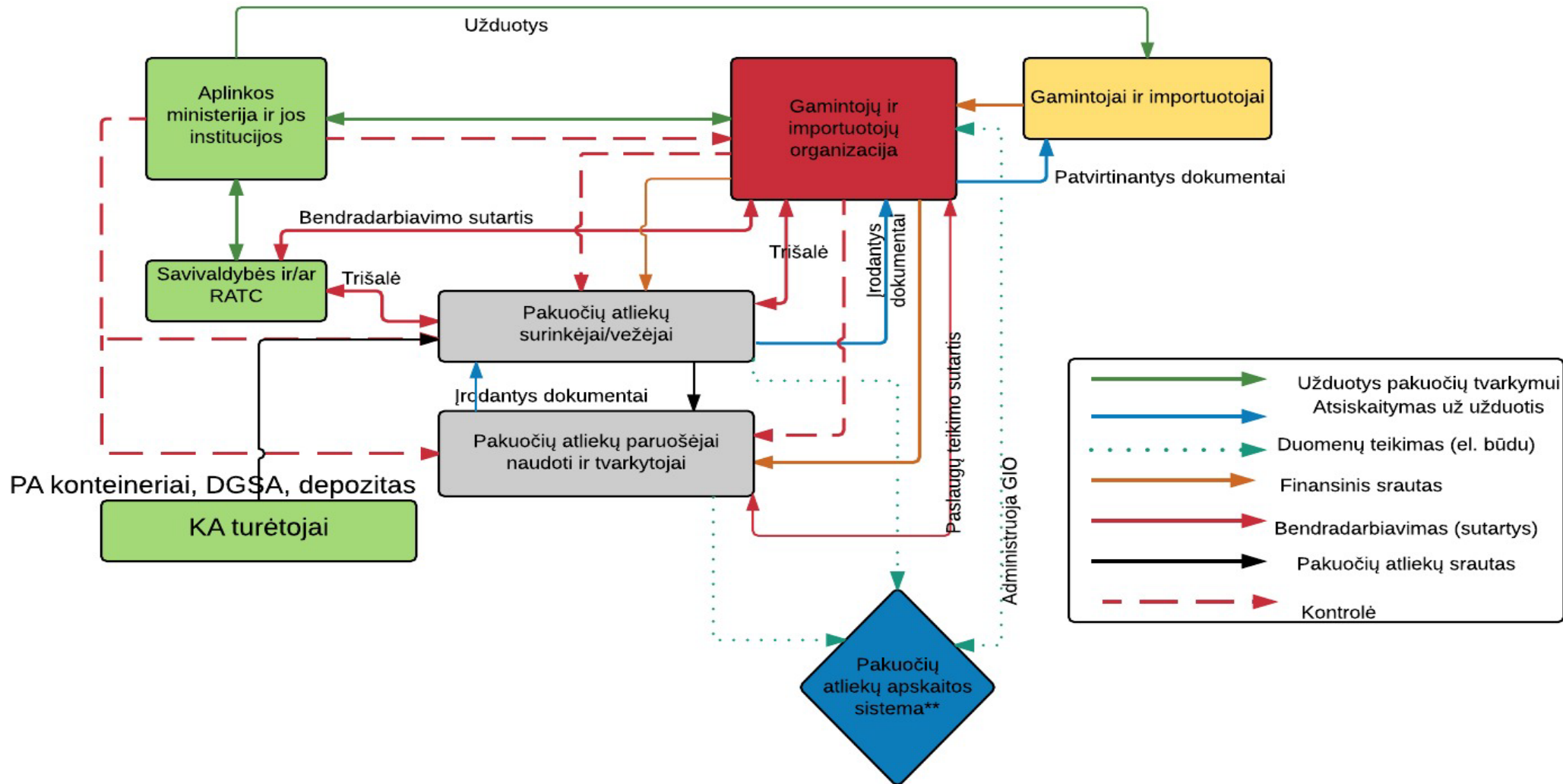
VEIKIANČIOS SISTEMOS NETOBULUMAS

Pagrindinis aspektas: PA surinkėjas/vežėjas yra ir paruošėjas naudoti, naudotojas (perdirbėjas) ir įrodančių dokumentų išdavėjas.

To pasėkoje:

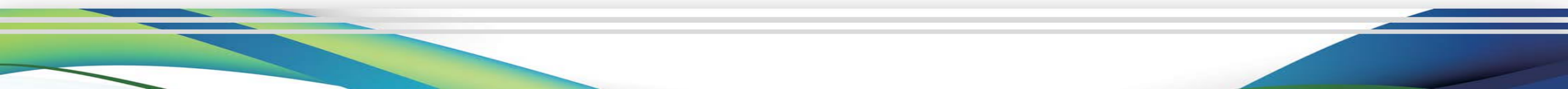
- a) neaiški sąnaudų struktūra kiekvienam PA tvarkymo etapui ir kiekvienai rūšiai atskirai;
- b) kryžminio subsidijavimo tikimybė;
- c) neefektyvi sistemos kontrolė ir atsakomybė už paslaugos efektyvumą;
- d) galima rinkos segmentacija ir konkurencijos pažeidimai;
- e) GIO pareigos vs. teisės.

NAUJA PA TVARKYMO ORGANIZAVIMO SISTEMA

NAUJOS PA TVARKYMO SISTEMOS ĮGYVENDINIMAS

1. GIO ir/ar RATC/Savivaldybių vykdomi atskiri Konkursai atrinkti:
 - a) pakuočių atliekų surinkėjus ir vežėjus;
 - b) pakuočių atliekų paruošėjus naudoti ir naudotojus (perdirbėjus) (stiklui ir kitoms PA atskirai);
 - c) Konkursai vyktų pagal visų šalių suderintas sąlygas.

 2. Pakuočių atliekų apskaitos sistemos diegimas ir paslaugų kontrolė.
-

NAUJOS PA TVARKYMO SISTEMOS PRIVALUMAI

- a) aiškūs ir realūs PA tvarkymo kaštai kiekvienam etapui atskirai (surinkimui, rūšiavimui, naudojimui);
- b) atskiros paslaugų teikimo sutartys ir didesnė Tiekėjo atsakomybė bei kontrolė kiekvienam etapui atskirai;
- c) efektyvesnė paslauga KA turėtojų;
- d) užduočių įvykdymo efektyvumas;
- e) geresnė ir skaidresnė PA apskaita;
- f) teisinga konkurencinė aplinka (visi lygūs dalyvauti Konkursuose).

TIK FAKTAI (I)

Pagal galiojančią sistemą surinkėjas komercinių sutarčių pagrindu pasirenka PA rūšiuotojus ir naudotojus, ko pasėkoje:

- daugiau nei 40 savivaldybių teikia rūšiavimo paslaugas tik trys įmonės;
- 2014 m. PA daugiau nei 50 proc. perdirbo 7 įmonės, kai rinkoje veikia per 60 perdirbėjų.

TIK FAKTAI (II)

- Organizacijos neturi sutartinių santykių su paruošėjais naudoti, neįtakoja jų parinkimo, tačiau joms kyla sankcijų ir kitų neigiamų ekonominių pasekmių grėsmė.
- Kitose ES šalyse jau yra įdiegta praktika, kai PA GIO pačios atsirenka atliekų tvarkytojus (surinkėjus, paruošėjus naudoti ir naudotojus (perdirbėjus), tokios šalys: Belgija, Vokietija.

TIK FAKTAI (III)

ATĮ taiko dvigubus standartus ir Elektronikos GIO leidžiama patiems išsirinkti atliekoms iš komunalinio srauto tvarkytojus ir surinkėjus:

34² straipsnio 4 dalies 2 punktą:

„Siekdama įvykdyti šio Įstatymo 34¹ straipsnyje elektros ir elektroninės įrangos gamintojams ir importuotojams nustatytas pareigas, Organizacija privalo sudaryti:

2) sutartis su pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkėjais dėl buitinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo iš savivaldybių įrengtų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių, surinktų atliekų vežimo, paruošimo naudoti ir su pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais elektros ir elektroninės įrangos atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų elektros ir elektroninės įrangos atliekų panaudojimo“.

ATVIRI KLAUSIMAI

- Kaip naujos PA tvarkymo organizavimo sistemos įdiegimas gali paveikti rinkos dalyvius?
- Kokios yra pagrindinės problemos (nuogastavimai) dėl naujo modelio iš rinkos dalyvių pusės?
- Ar nauja sistema neišbrangins PA tvarkymo paslaugų Gamintojams ir importuotojams?
- Kaip suvaldyti Konkursų užsitęsimo/stabdymo riziką ir sklandžiai pereiti prie naujos sistemos?
- Kas turi skelbti Konkursus- GIO ir/ar RATC/savivaldybės? Ar tai tik techninis klausimas?

AČIŪ UŽ DĒMESI

Loreta Juškaitė

El. p. info@balticenvironment.lt

www.balticenvironment.lt

KLAUSIMAS

AR DVIEJŲ KONKURSŲ MODELIS PADIDINS PA
TVARKYMO EFEKTYVUMĄ IR SKAIDRUMĄ?

